

**RAPPORT OM
FUGLELIVET VED
NYBORGDAMMENE, FJELLSTRAND I
NESODDEN KOMMUNE**

NORSK ORNITOLOGISK FORENING, AVDELING OSLO OG AKERSHUS

NOVEMBER 1996

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag	side 1
Innledning	side 2
Materiale og metoder	side 2
Generell beskrivelse av området	side 3
Kart over området	
Tabell over forekomst av fugl	
Forklaringer til tabellen	side 4
Naturverdier	side 6

SAMMENDRAG

Denne undersøkelsen er utført av Norsk Ornitologisk Forening avdeling Oslo og Akershus. Formålet med undersøkelsen er å kartlegge fuglelivet ved Nyborgdammene på Fjellstrand. Området ble taksert 5 ganger i løpet av perioden 15/4 – 21/6–1996.

Undersøkelsesområdet utgjør i underkanten av 105 mål hvor av dammene utgjør ca halvparten av arealet (56 mål).

Området er fuglerikt. Resultatene viste at 39 ulike fuglearter er registrert i området. Av disse hekker minst 25 arter. Artsmangfoldet er rikt som følge av kombinasjon av vann og skog samt åpent lende innenfor biotopen. Skogen er variert og består av blandingsskog, løvskog og tildels gammel granskog.

Området har gode bestander av vanlige arter som gråtrost, svarttrost, rødstrupe, blåmeis, kjøttmeis og bokfink. Av mer uvanlige arter for området kan kvinand, strandsnipe, skogsnipe, gråhegre og løvmeis nevnes. Kvinanden er konstatert hekkende.

Ingen truede fuglearter er registrert i området (med referanse til oversikt fra Direktoratet for Naturforvaltning kalt rød-liste), se vedlegg.

INNLEDNING

Formålet med undersøkelsen er en kartlegging av fuglelivet ved Nyborgdammene på Fjellstrand. Det er derfor lagt mindre vekt på nøyaktige anslag av antall individer/par av hver art.

Området anslås å være ca. 105 mål hvor av vann utgjør ca. 56 mål og består av to dammer omkranset av variert skog og åpent terreng. Det er et relativt flatt område og ligger sentralt plassert på sørvestlig side av Nesoddlandet. Det er avgrenset av tett bebyggelse på alle kanter og er mye brukt til friluftsområde.

Rapporten er utarbeidet av NOF ved Ellen Tove Andreassen med faglig støtte fra Finn Tjernshaugen og Svein Dale. Registreringene er utført av Finn Tjernshaugen som er bosatt på Nesodden.

MATERIALE OG METODER

Kartleggingene ble foretatt av 1 person. Området ble besøkt 5 ganger i perioden 15/4 – 21/6–1996. Registreringene ble gjort på følgende datoer: 15/4, 21/4, 19/5, 25/5 og 21/6.

Observatøren beveget seg sakte gjennom området (50–100 meter mellom hvert ganglinje). Alle fuglearter ble notert. Antall fugler ble ikke kartlagt i detalj, men hovedinntrykkene av hvilke arter og antall som dominerer ble likevel notert ned.

OMRÅDEBESKRIVELSE

Det undersøkte området ligger omtrent ca. 1 mil sydvest for Nesoddtangen og avgrenses med bebyggelse på alle kanter.

Området består av to dammer adskilt fra et smalt skogbelte. Selve dammene er preget av igjengroing av vannplanter, da særlig den minste som kalles "Lilledammen".

Langs demningen på hoveddammens nordside består vegetasjonen av gammel storvokst or pluss en del buskvegetasjon. Vestsiden er mye åpnere opp mot Nyborgjordet, med enkelte store gran, osp og bjørketrær.

Mot sørvest ligger den såkalte 100 meter skogen, med løvskog av mange slag (ask, alm, hassel, osp, rogn, bjørk), som gjør området spesielt verdifullt for fugler. Her renner forøvrig den eneste bekken ut av dammen.

Mot sør er det åpent, skrånende opp mot et hytteområde.

Mot øst mellom dammene, er det igjen mye løvskog, mot Lilledammen er det noen fjellknauser med furu. Sør for Lilledammen og opp langs åsen på østsiden av den, vokser gammel granskog.

Nord for Lilledammen ligger det et nedlagt bruk hvor jordet er tilvokst med gress og busker.

NYBORG DAMMEN

NESODDEN IF

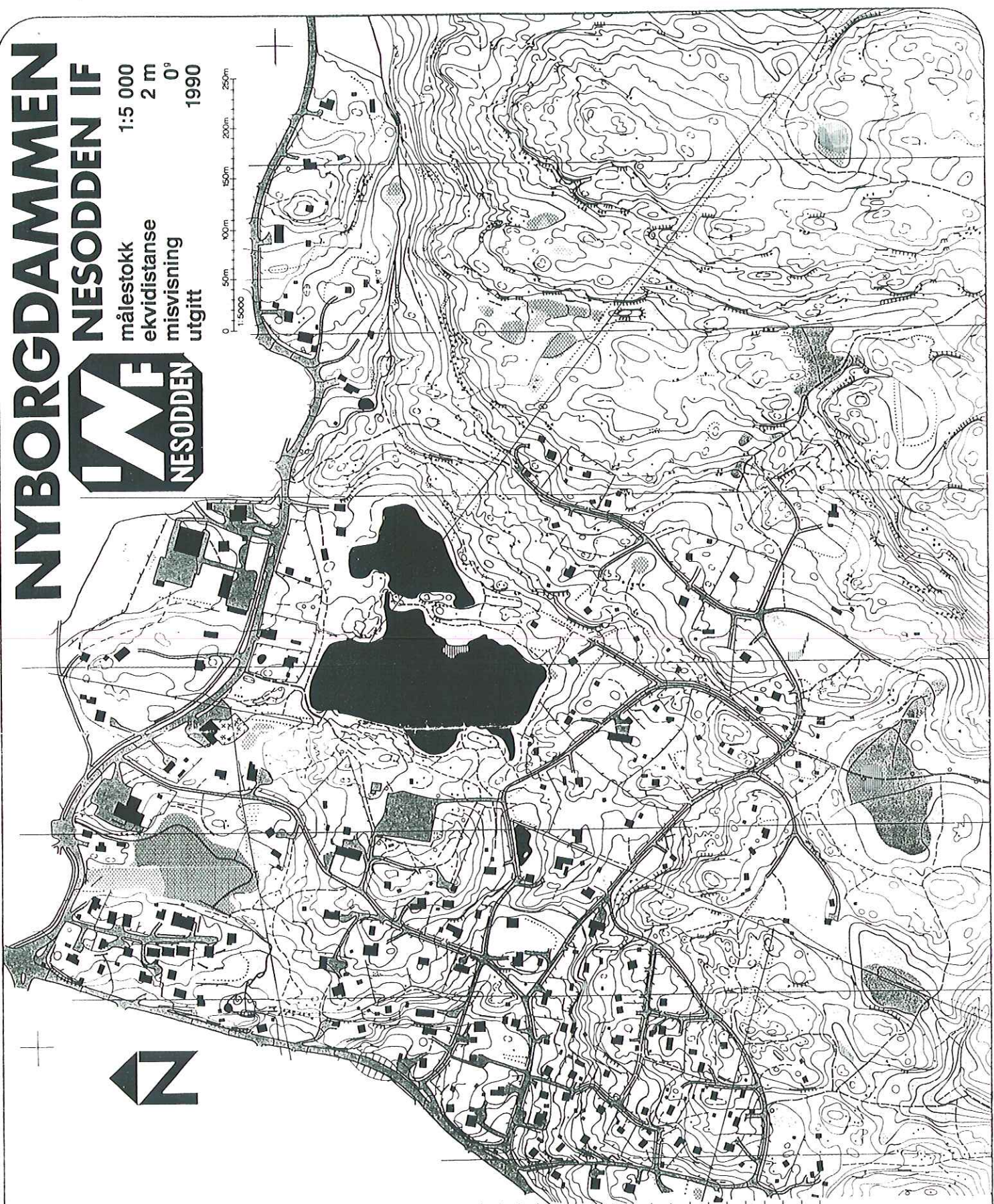
målestokk 1:5 000
 ekvidistanse 2 m
 misvisning 0°
 utgitt 1990

TEGNFORKLARING

- hovedvei
- kjørevei
- traktonvei
- sti
- liten sti
- utydelig sti
- kraftledning, høyspent
- steingjerde, mur
- gjerde, passerbart
- skog- og figurgrense
- bygning, ruin
- stup, skrent
- stein
- særlig stor stein, steinblokk
- steinklynge
- blokkfelt, ur, steingrunn
- hull
- høydekurver
- hjelpekurver m/falstrek
- høydepunkt
- fordypning, grop
- grop naturlig, grop opparbeidet
- bratt jordbakke
- sjø, vann, tjern
- tjern, putt, vannfylt grop
- brønn, kum, oppkomme
- stor bekk, passerbar
- bekk, grøtt
- flombekke, utydelig grøtt
- åpen myr
- tydelig myr
- utydelig myr
- upasserbar myr
- smal myr, myrsig
- halvåpent område, voll
- udyrka åpent område, hogstfelt
- tett vegetasjon, uframkommeilig
- sterkt nedsatt løpbarhet
- god sikt, nedsatt løpbarhet
- leikinnretninger
- stolpe

GRUNNLAG
 NESODDEN KOMMUNE
 SYNFARING/RENTING
 PER H. KRUGER

Tabell 1 Forekomst av fugler ved Nyborgdammen

Forkortelser.

S: Sannsynlig hekkefugl, T: Trekkfugl, B: Besøkende i hekketiden, ikke hekkende art.

ART	STATUS	ANTALL PAR
Gråhegre	B	
Stokkand	S	3-4
Kvinand	S	1-2
Rugde	B	
Strandsnipe	B	
Skogsnipe	B	
Fiskemåke	B	
Gråmåke	B	
Hettemåke	B	
Ringdue	S	2-3
Grønnspekk	S	1
Flaggspekk	S	1
Tårnseiler	B	
Taksvale	S	1-2
Linerle	S	1
Jernspurv	S	1-2
Svarttrost	S	> 3
Gråtrost	S	> 5
Rødvingetrost	S	1-2
Rødstrupe	S	> 8
Fuglekonge	B	
Hagesanger	S	1
Munk	B	
Løvsanger	S	1-2
Svarthvit fluesnapper	S	1-2
Kjøttmeis	S	> 5
Blåmeis	S	> 7
Løvmeis	B	

Svartmeis	S	1-2
Spettmeis	S	1-2
Trekryper	B	
Kråke	S	1-2
Skjære	S	1-3
Stær	S	1
Bokfink	S	> 7
Gulspurv	B	
Grønnfink	S	1-2
Pilfink	S	1
Sivspurv	B	
TOTALT		39 ARTER

Forklaringer til tabellen

Nedenfor forklares noen av artene nærmere.

Gråhegre

Et individ ble registrert 6/4 (som er utenfor de øvrige observasjonsdagene).

Stokkand

1 par med 4 unger ble registrert.

Kvinand

Et par ble registrert med 7 unger. Ved ett av besøkene (24/5) ble det observert tre hanner og en hunn.

Rugde

1 individ ble registrert på trekk over området syngende 21/6.

Strandsnipe

1 individ ble registrert 24/5.

Skogsnipe

Et individ ble observert 21/4

Flaggspett

Et individ ble observert 19/5 og 24/5.

Taksvale

Et individ ble registrert 19/5 og 21/6.

Fuglekonge

Et individ ble registrert syngende 25/5.

Hagesanger

Et individ ble registrert syngende 24/5 og 21/6.

Munk

1 individ ble registrert syngende 21/6.

Løvmeis

1 individ ble registrert syngende 24/5.

Trekryper

Et individ ble registrert 24/5.

Stær

Et par ble observert ved reirhull.

Gulspurv

Arten ble observert syngende 15/4 i området.

Pilfink

Et individ ble observert 19/5 og 24/5.

Sivspurv

1 individ ble registrert 24/5.

NATURVERDIER I NYBORGDAMMENE

Midt i tettbebyggelsen, inneklemt mellom bebyggelse på alle kanter ligger Nyborgdammene med skog rundt som en grønn lunge. Området er et idyllisk friområde ved at det kombinerer ulike typer av biotoper sammen. Det inneholder, åpent lende, blandingsskog, furukoller, gammel granskog, løvskog og ikke minst to dammer.

Området er relativt stort dvs. ca. 105 mål hvor av vannet utgjør ca. 56 mål med lett adkomst. Dette innebærer at området er svært attraktivt friområde for mosjon og friluftsliv, men også for en videre fortetning og utbygging av området utenfor dammene for boliger. En fortetting og utbygging av områder til boliger vil øke trykket på området som rekreasjonsplass generelt og vil i verste fall medføre at randsonene rundt dammene reduseres. Dammene og skogen rundt hører sammen og beriker hverandre. Vannet gir plass for vadefugl og ender. De varierte skogene rundt dammene er med på å gi plass til hakkespetter, meiser, troster m.m. og bolig for kvinanda.

Området er fuglerikt. Resultatene viste at 39 ulike fuglearter er registrert i området. Av disse hekker minst 25 arter. Her av er det konstatert 4 hekkende arter. Disse er kvinand, stokkand, linerle og stær.

Området har gode bestander av vanlige arter som gråtrost, svarttrost, rødstrupe, blåmeis, kjøttmeis og bokfink. Av mer uvanlige arter for området kan kvinand, strandsnipe, skogsnipe, hegre og løvmeis nevnes. Kvinanden er konstatert hekkende. De øvrige artene, strandsnipe, skogsnipe, hegre og løvmeis er registrert kun ved ett av besøkene.

Ingen truede fuglearter er registrert i området (med referanse til oversikt fra Direktoratet for Naturforvaltning kalt rød-liste).

3. RØDLISTE FOR NORSKE HEKKEFUGLER

Tabell 1. Norsk rødliste.

Gjelder for norske hekkefugler. Unntaket er stellerand, som er tatt med fordi den er en globalt truet art som har en betydelig vinterbestand i Norge.

Tegnforklaring:

Ex	utgått/utryddet	+	arten er truet i ett eller flere nordiske land, men ikke i Norden totalt sett.
Ex?	utgått/utryddet for mindre enn 50 år siden	S	sikker
E	direkte truet	D	tilbakegang
V	sårbar	*	mangelfulle bestandsdata
R	sjelden	L	lokal forekomst
V+	hensynskrevende	Lw	lokal forekomst om vinteren
I	usikker		
K	utilstrekkelig kjent		
-	ikke truet/ikke vurdert		

Opplysninger fra Norden i tabell 1 er basert på Höjer (1995) og fra Europa på Tucker & Heath (1994).

		Norge 1996	Norge 1992	Norden 1995	Europa 1994
Glente	<i>Milvus milvus</i>	Ex	Ex	V+	S
Rapphøne	<i>Perdix perdix</i>	Ex?	K	V+	V
Hvitbrystlo	<i>Charadrius alexandrinus</i>	Ex	-	E	D
Klippedue	<i>Columba livia</i>	Ex?	Ex	Ex	S
Topplerke	<i>Galerida cristata</i>	Ex?	Ex?	V+	D*
Kornspurv	<i>Miliaria calandra</i>	Ex	Ex	V+	S*
Dverggås	<i>Anser erythropus</i>	E	E	E	V
Åkerrikse	<i>Crex crex</i>	E	E	V+	V
Sørlig myrsnipe	<i>Calidris alpina schinzii</i>	E	-	V+	-
Nordlig sildemåke	<i>Larus fuscus fuscus</i>	E	E	V+	-
Sørlig gulerle	<i>Motacilla flava flava</i>	E	-	+	-
Engelsk gulerle	<i>Motacilla flava flavissima</i>	E	-	+	-
Hortulan	<i>Emberiza hortulana</i>	E	V	+	V*
Stellerand	<i>Polysticta stelleri</i>	V	-	-	Lw
Hønschauk	<i>Accipiter gentilis</i>	V	I	+	S
Kongørn	<i>Aquila chrysaetos</i>	V	V	V+	R
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	V	V	V+	R
Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	V	V	V+	V
Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	V	E	V	R
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	V	V	+	S
Polarlomvi	<i>Uria lomvia</i>	V	V	+	S
Lunde	<i>Fratercula arctica</i>	V	V	+	V
Skogdue	<i>Columba oenas</i>	V	K	+	S

Hubro	<i>Bubo bubo</i>	V	V	V+	V
Snøugle	<i>Nyctea scandiaca</i>	V	R	R	V
Vendehals	<i>Jynx torquilla</i>	V	I	+	D
Hvitryggspett	<i>Dendrocopos leucotos</i>	V	V	V	S
Fjellerke	<i>Eremophila alpestris</i>	V	K	V	S*
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	R	K	+	S
Stjertand	<i>Anas acuta</i>	R	R	V+	V
Skjeand	<i>Anas clypeata</i>	R	R	+	S
Lappfiskand	<i>Mergus albellus</i>	R	R	+	V
Sivhauk	<i>Circus aeruginosus</i>	R	-	+	S
Myrhauk	<i>Circus cyaneus</i>	R	R	+	V
Lerkefalk	<i>Falco subbuteo</i>	R	R	+	S
Vannrikse	<i>Rallus aquaticus</i>	R	R	+	S*
Myrrikse	<i>Porzana porzana</i>	R	R	V+	S
Dverгло	<i>Charadrius dubius</i>	R	R	+	S*
Svarthalespove	<i>Limosa limosa</i>	R	R	+	V
Slagugle	<i>Strix uralensis</i>	R	R	V+	S*
Lappugle	<i>Strix nebulosa</i>	R	R	+	S
Trelerke	<i>Lullula arborea</i>	R	R	+	V
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	V+	K	+	V
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	V+	K	V+	V
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	V+	V	V	R
Trane	<i>Grus grus</i>	V+	V	+	V
Teist	<i>Cepphus grylle</i>	V+	K	+	D
Dvergspekk	<i>Dendrocopos minor</i>	V+	K	V+	S
Sædgås	<i>Anser fabalis</i>	I	V	V+	S
Fjellmyrløper	<i>Limicola falcinellus</i>	I	V	+	V*
Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago media</i>	I	V	V+	V*
Nattravn	<i>Caprimulgus europaeus</i>	I	I	+	D*
Vepsevåk	<i>Pernis apivorus</i>	K	K	+	S
Vaktel	<i>Coturnix coturnix</i>	K	K	R	V
Gråspett	<i>Picus canus</i>	K	K	R	D

